

Հաստատված է
Պետություն և իրավունքի
տեսություն և
սահմանադրական
իրավունքի ամբիոնի 31.08.2020
թ.
նիստում (արձ.թիվ 1)
Ամբիոնի պետ՝

.....
(ստորագրող ունի)

(ամիսամսաթիվ)

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԶԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

(Կազմվել է ուսումնական ծրագրի նախագծի հիման վրա)

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	ՀՀ մոնիցինգի պալ իրավունք 1
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ	
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտություն, հեռակա ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՍԲԻՈՆ	Պետություն և իրավունքի տեսություն և սահմանադրական իրավունքի E-mail: pitambion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Մ.Մանուկյան E-mail: marymanukyanmmb@gmail.com հեռ. 099 10 10 35
ՈՒՍՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2-րդ կուրս, 2-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ	բակալավր

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	
ԴԱՍԱԺԱՍԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԵՎԵՐԸ	«Մոնիցինգի պալ իրավունք» դասընթացի 2-ին կիսամյակի ընդհանուր ծավալը կազմում է 6 ժամ, որից 6 ժամ դասախոսությունն է: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությունները կարող է գրել ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը 2 Լսարանային ժամ տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում ստուգարք հանձնելով:
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ԴԱՅԱՆՁՆԵՐ	Դասընթացը կառուցվում է «Պետություն և իրավունքի տեսություն», «ՀՀ սահմանադրական իրավունք» դասընթացի

<p>ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>ՆՊԱՏԱԿ</p> <p>ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ</p>	<p>Ի մացու թյան վրա:</p> <p>«ՀՀ մոլենիցիպալ իրավունք» դասընթացի 2 րջանակներում նուսումնասիրվում են մոլենիցիպալ իրավունքի հասկացությունը, կարգավորման առարկան, համակարգը, խնդիրները, սկզբունքները, տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մոլենիցիպալ իրավունքի սուբյեկտները, տեղական ինքնակառավարման երաշխիքները, տեղական ինքնակառավարման մարմիններին իրավասությունը, համայնքների իրավական կարգավիճակը:</p> <p>Դասընթացի նպատակն է սովորողներին ծանոթացնել հանրային իշխանության ճյուղերից մեկի՝ տեղական ինքնակառավարման հետ և նուսումնասիրել պետական կառավարման և տարածքային կառավարման հետ տեղական ինքնակառավարման կապի առանձնահատկությունները: Դասընթացից սովորողը կստանա համակարգված և ամբողջական գիտելիքներ տեղական ինքնակառավարման իրականացման նախադրյալ, համակարգերի վերաբերյալ, որը նրան հնարավորություն կընձեռի տեղական ինքնակառավարմանը մասնակցել լիարժեք գիտելիքներով, ինչպես նաև կապահովի համապատասխան մասնագիտական որակավորում, կնպաստի տեղական ինքնակառավարման վերաբերյալ ստացած գիտելիքներին կիրառությունը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են հանդիսանում .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Իրավունքի համակարգում մոլենիցիպալ իրավունքի տեղի և դերի որոշումը 2. Կառավարում, տարածքային կառավարում և տեղական ինքնակառավարում հասկացությունների կապի բացահայտումը 3. Տեղական ինքնակառավարման դերի որոշումը պետական կառավարման գործընթացում 4. Տեղական ինքնակառավարման երաշխիքների նուսումնասիրումը 5. Ժողովրդավարության տեղական համակարգերի ձևավորման և կատարելագործման հնարավոր
--	--

	<p>ն Լ ղ ի ն Ե ռ ի ո Լ ս ո Լ մ ն ա ս ի ռ ո Լ մ ը</p>
<p>Կ Ր Թ Ա Կ Ա Ն Ե Լ Ք Ա Յ Ի Ն Ա Ր Դ Յ Ո Ւ Ն Ք Ն Ե Ր <i>Կ ար ո ղ ա ն ա՝</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Բ ա գ ա հ ա յ տ Ե լ մ ո Լ ն ի ց ի պ ա լ ի ն ս տ ի տ ո Լ տ ն Ե ռ ի փ ո խ ա դ ար ձ կ ա պ ը 2. հ ա ն ռ ա յ ի ն ի 2 խ ա ն ո Լ թ յ ա ն ի ռ ա կ ա ն ա ց մ ա ն հ ա մ ա կ ար գ ո Լ մ ո ռ ո շ Ե լ Ժ ո ղ ո վ ը դ ա վ ար ո Լ թ յ ա ն դ Ե ռ ն ո Լ ն շ ա ն ա կ ո Լ թ յ ո Լ ն ը 3. Բ ա գ ա հ ա յ տ Ե լ տ ա ռ ա ծ ք ա յ ի ն կ առ ա վ ար մ ա ն և տ Ե ղ ա կ ա ն ի ն ք ն ա կ առ ա վ ար մ ա ն փ ո խ ա դ ար ձ կ ա պ ն ո Լ առ ա ն ձ ն ա հ ա տ կ ո Լ թ յ ո Լ ն ն Ե ռ ը 4. ի ն ք ն ո Լ ռ ո Լ յ ն ծ ա ն ո թ ա ն ա լ ո լ ո ռ տ ո Լ մ կ ա տ ա ռ վ ո ղ ն ո ռ մ ա տ ի վ փ ո փ ո խ ո Լ թ յ ո Լ ն ն Ե ռ ի ն 5. ո Լ ս ո Լ մ ն ա ս ի ռ Ե լ և առ ա ջ ար կ ո Լ թ յ ո Լ ն ն Ե ռ ն Ե ռ կ ա յ ա ց ն Ե լ տ Ե ղ ա կ ա ն կ առ ա վ ար մ ա ն հ ա մ ա կ ար գ Ե ռ ի գ ար գ ա ց մ ա ն և կ ա տ ա ռ Ե լ ա գ ո ռ ծ մ ա ն վ Ե ռ ա ք Ե ռ յ ա լ

<p>Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն</p>	
<p>Հ ի մ ն ա կ ա ն</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Հ ա յ ա ս տ ա ն ի Հ ա ն ռ ա պ Ե տ ո Լ թ յ ա ն մ ո Լ ն ի ց ի պ ա լ ի ռ ա վ ո Լ ն ք : Ո Լ ս ո Լ մ ն ա կ ա ն ձ Ե ո ն ար կ /ը ն դ հ ա ն ո Լ ը խ մ ք ա գ ը ո Լ թ յ ա մ ք Գ .Դ ա ն ի Ե լ յ ա ն ի .-Ե ռ և ա ն ի պ Ե տ .հ ա մ ա լ ս .- Հ ա ռ յ ա պ Ե տ , 2015, 384 Ե ջ : 2. Պ Ե տ ա կ ա ն կ առ ա վ ար մ ա ն Ե Լ տ Ե ղ ա կ ա ն ի ն ք ն ա կ առ ա վ ար մ ա ն գ ար գ ա ց մ ա ն հ ի մ ն ա խ ն դ ի ռ ն Ե ռ ը Հ ա յ ա ս տ ա ն ի Հ ա ն ռ ա պ Ե տ ո Լ թ յ ո Լ ն ո Լ մ /Յ ո Լ .Մ . Ս ո Լ վ ար յ ա ն Ե Լ ո Լ ը ի շ ն Ե ռ .-Ե ռ .: Տ ն տ Ե ս ա գ Ե տ , 2014-164 Ե ջ .- («Ա մ ք Ե ռ դ » մ ա տ Ե ն ա շ ար): 3. Մ ա ս ն ա կ ց ա յ ի ն Ժ ո ղ ո վ ը դ ա վ ար ո Լ թ յ ո Լ ն ը տ Ե ղ ա կ ա ն ի ն ք ն ա կ առ ա վ ար մ ա ն մ ա կ ար դ ա կ ո Լ մ : Ձ Ե ո ն ար կ .-Ե ռ «Ա ս ո ղ ի կ » , 2013.- 118 Ե ջ 4. «Ի ն չ պ Ե ° ս մ ա ս ն ա կ ց Ե լ տ Ե ղ ա կ ա ն ի ն ք ն ա կ առ ա վ ար մ ա ն ը » , «Ք ա դ ա ք ա ց ի

	<p>դիտորդ»ն ախած եռն ու թյ ու ն .Երևան 2015թ .</p> <p>5. Համայնքային զարգացումը քաղաքացիական ինքնակազմակերպման գործընթացում :Ուսումնական ձեռնարկ ,Կաժոյան Հրաչյա,Երևան 2009թ ., 210էջ</p> <p>6. «Տարածքային կառավարումը Հայաստանի Հանրապետությունում» Մ.Ալեքսանյան , Երևան : Միվա-Պրես , 2000 - 164էջ :</p>
<p>Լրացուցիչ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кутафин О.Е., Фадеев В.И. Муниципальное право Российской Федерации:Учебник.-2-е изд., перераб. и доп.-М.:Юристь,2002.- 559 с. 2. Шугрина Е. С. Муниципальное право Российской Федерации: учеб. – 2-е изд.,перераб. и доп. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 672 с. 3. Муниципальное право России: учебник (отв. ред. С.А. Авакьян). - Проспект, 2010 г. 369 с. 4. Муниципальное право России: учебник /С.А.Авакьян, В.Л.Лютцер, Н.Л.Пешин[и др.];отв. ред.С.А.Авакьян.-Москва: Проспект, 2011.- 544 с. 5. Татаринцов С.А. Муниципальное право Российской Федерации: Учебно-методический комплекс. – Томск: Изд-во Том. ун-та, 2014. – 136 с. 6. Программа дисциплины «Муниципальное право», профессор И.И.Овчинников, Москва 2015г. ст. 46 7. Муниципальное право: учебно-методическое пособие И. Н.Иваненко, П. М. Курдюк, Н. В. Павлов, А. С. Чуева. –Краснодар :КубГАУ, 2016.– 52 с

<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐԵՎ ԿՇԻՌ</p>	
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՍԵՆԱՆԻՉՄՆԵՐ</p>	<p>Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություններ :</p> <p>Սովորողներին գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»:</p> <p>Սովորողներին գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝ ա) «Գերազանց», եթե ունկնդիրը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ուստիկանության ծառայությունների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով :</p> <p>բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ</p>

	<p>կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների հմտությունների.</p> <p>գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները.</p> <p>դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:</p>
<p>ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p>	<p>Դասապլանի որևէ փոփոխությունն անխօրոք կտեղեկացվի սովորողին:</p>
<p>Ներկայություն</p> <p>Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ</p> <p>Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ</p>	<p>Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկընդորում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն աշխատանքների հանձնում: Սովորողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:</p> <p>Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրոմիավոր:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:</p>

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՅՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ

Թեմա 1 ՀՀ մոլեսիցիպալ իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ (2 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Մոլեսիցիպալ իրավունքի հասկացությունը, առարկան և մեթոդը: 2. Մոլեսիցիպալ իրավունքի համակարգը և աղբյուրները: 3. Մոլեսիցիպալ իրավունքի տեղը ՀՀ իրավական համակարգում: 4. Մոլեսիցիպալ իրավական նորմերը և ինստիտուտները, դրանց իրազորումը: 5. Մոլեսիցիպալ իրավական իրավահարաբերությունները և դրանց աղբյուրները: 	<p>Հարցեր 1-5-անց կացվում է դասախոսություն՝ ուսանողներին ուղղորդելով իրավաբանական խնդրահարույց հարցերի վրա:</p>

Թեմա 2 Տարածքային կառավարման հասկացությունը (2 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Տարածքային կառավարման հասկացությունը: Տարածքային կառավարման սկզբունքներ (հասկացությունը և տեսակները): 2. Տարածքային կառավարման մարմինների խնդիրները և գործառնությունները (հասկացությունը և դասակարգումը): 3. Մարզպետը՝ որպես տարածքային կառավարում իրազորող սուբյեկտ: 4. Մարզպետարանի աշխատակազմը (մարզպետարանի աշխատակազմի իրավական վիճակը, կառուցվածքը, մարզպետարանի աշխատակազմի ղեկավարի լիազորությունները, պետական ծառայությունը աշխատակազմում): 5. Մարզի խորհուրդը: 	<p>Հարցեր 1-5-կարդացվում է դասախոսություն, ներկայացվում է սխեմատիկ պատկեր:</p>

Թեմա 3 Տեղական ինքնակառավարման հասկացությունը, երաշխիքները (2 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն

<ol style="list-style-type: none"> 1. Տեղական ինքնակառավարումը ժողովրդաիշխանության համակարգում, սկզբունքները և ֆունկցիաները : 2. Գործադիր իշխանության մարմինների և տեղական ինքնակառավարման ներկայացուցչական մարմինների փոխհարաբերությունը : 3. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեություն Երաշխիքների հասկացությունը : 4. ՏԻՄ-երի գործունեություն իրավական Երաշխիքները : ՏԻՄ-երի կողմից ընդունած ակտերը : 5. ՏԻՄ-երի գործունեություն տարածքային Երաշխիքները : 6. Մունիցիպալ սեփականություն : Տեղական բյուջե : 	<p>Հարցեր 1-3-Անցկացվում է դասախոսությունն խմբային քննարկման եղանակով : Տրվում են հարցեր քննարկման համար, մեկնաբանվում են պատասխանները :</p>
---	--